

Innst. S. nr. 23

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

St.prp. nr. 10 (2008–2009)

Innstilling fra finanskomiteen om utvidelse av rammen for Alminnelig garantiordning under Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) for 2008

Til Stortinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innledning

Nærings- og handelsdepartementet legger i denne proposisjonen fram et forslag om å utvide rammen for Alminnelig garantiordning under GIEK fra 50 mrd. kroner til 60 mrd. kroner. Alminnelig garantiordning er GIEKs hovedordning, og blir benyttet til å dekke ulike typer kommersiell og politisk risiko ved eksport og politisk risiko ved investeringer. Garantiene blir gitt i tråd med den OECD-tilknyttede avtalen Arrangement on Officially Supported Export Credits. Rammen for ordningen omfatter summen av utestående ansvar og tilsagn.

1.2 Utviklingen under Alminnelig garantiordning

Rammen er fullt utnyttet, og det er i dag ikke mulig for GIEK å utstede nye tilsagn under ordningen. Per 23. oktober 2008 var summen av utestående ansvar og tilsagn 52,1 mrd. kroner. Det var registrert søknader for 22,5 mrd. kroner. GIEK har opplevd økt etterspørsel under ordningen, og summen av utestående ansvar og tilsagn har nærmet seg rammen. Dette i kombinasjon med at NOK har svekket sin verdi i forhold til USD og euro, har gjort at rammen på 50 mrd. kroner er blitt overskredet. Fra 31. juni til 23. oktober 2008 økte prisen for USD i NOK fra 5,06 til 7,20, dvs. en økning på vel 42 pst. Over 80 pst. av

utestående ansvar og tilsagn under rammen er notert i USD.

Tilgangen til garantier er avgjørende når bedrifter skal skaffe finansiering fra banker og finansieringsinstitusjoner. Statlige virkemidler innen eksportfinansiering er spesielt viktige i perioder med finansiell ustabilitet. Uroen i finansmarkedene har gjort det dyrere og vanskeligere å få lån og garantier i det private markedet. I denne situasjonen er det viktig at GIEK har tilstrekkelig rom under rammene til å møte etterspørselen etter garantier.

Det er knyttet usikkerhet til fremtidig rammeutnyttelse, som vil være avhengig av etterspørselen under ordningen og dollarkursen. Rammen er i statsbudsjettet for 2009 foreslått utvidet med 10 mrd. kroner. Økte rammer allerede inneværende år vil dermed ikke medføre en betydelig økning i risikoeksponeringen for GIEK.

En rammeutvidelse vil bidra til å gi norske eksportbedrifter forutsigbare rammevilkår og sikrer et stabilt og konkurransedyktig tilbud av statlige eksportgarantier.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klunghland, Torgeir Micaelsen, lederen Reidar Sandal, Eirin Kristin Sund, og Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Svein Flåtten, Michael Momyr og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og

fra Venstre, Lars Sponheim, viser til proposisjonen og slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er enige med Regjeringen i at tilgangen til statlige lån og garantier er viktige i en tid med finansiell ustabilitet hvor denne tilgangen i det private markedet skrumper inn. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at også det private markedet i en slik situasjon må ha myndighetenes oppmerksomhet ved at man legger forholdene best mulig til rette for at bedrifters private finansiering og egenfinansiering møter færrest mulige unødvendige hindringer. Disse medlemmer peker i den forbindelse på Regjeringens forslag i Ot.prp. nr. 1 (2008–2009) om opphevelse av rederiskatteordningens forbud mot lån og garantier for selskap som ikke får fastsatt en skatt ved overgang fra den tidligere til den nye rederiskatteordningen eller som trer inn fra det ordinære skattesystemet og mener at dette er et godt eksempel på hvordan man får også det private markedet til å fungere bedre i en vanskelig periode. Disse medlemmer viser til at vi nå har en situasjon hvor ordrene ved verft på nye skip kanselleres på grunn av finansieringsproblematikk og mener at også forbudet mot lån og garantier for de rederiselskap

som får beregnet en skatt ved overgang fra den tidligere ordningen burde vurderes opphevet.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortingets vedtak av 14. desember 2007 nr. 2 punkt 1 endres til:

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2008 kan gi Garanti-instituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 60 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som "Arrangement on Officially Supported Export Credits" setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt. Nærings- og handelsdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser om gjennomføringen av dette vedtaket.

Oslo, i finanskomiteen, den 6. november 2008

Reidar Sandal

leder

Rolf Terje Klungland

ordfører